

Webinar

De rol van de bestuurder bij de verbetering van het leesonderwijs

Programma

- 10.30 – 10.35 uur   Opening, welkom en uitleg insteek webinar | Tes Schmeink
- 10.35 – 10.55 uur   Presentatie over de kwaliteitswaaier | Mirjam Snel
- 10.55 – 11.25 uur   Gesprek met Mirjam Snel, bestuurders Cristel Wieman (Stichting Klasse) en
Dirk Speelman (VariO Onderwijsgroep)
- 11.25 – 11.30 uur   Afsluiting | Tes Schmeink

Kwaliteitswaaier voor onderwijs in begrijpend lezen

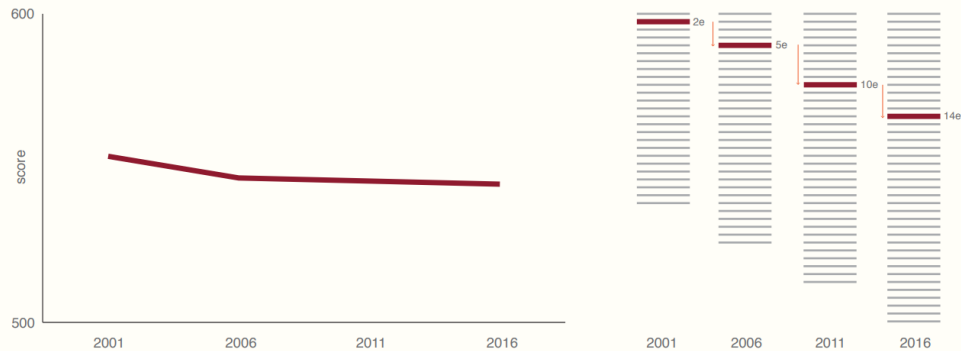

We maken ons zorgen

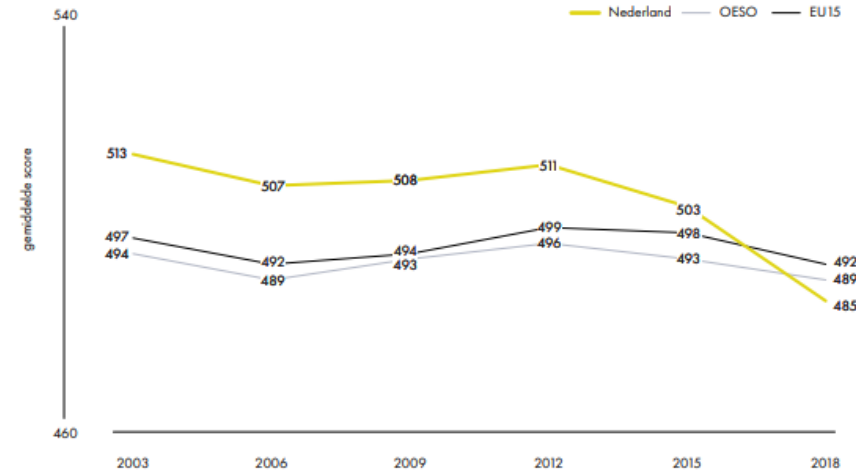
PIRLS-2016 Nederland

Leesvaardigheid stabiel en bovengemiddeld

De gemiddelde leesvaardigheidsscore is al jaren relatief stabiel, toch dalen we op de ranglijst

Gemiddelde toetscores leesvaardigheid PISA-2003 t/m PISA-2018 (Nederland, OESO, EU15)

Voorbeeld:

[Voorbeeld van een opgave behorende bij het laag niveau]

10. Wat vond oma Gon aan het einde van het verhaal van haar nieuwe huis?

 _____
_____
_____

[Voorbeeld van een opgave behorende bij het geavanceerd niveau]

7. De kleur van het schild van een jong beschermt het tegen roofdieren.

Noem een manier waarop het jong wordt beschermd tegen vogels.

 _____

Noem een manier waarop het jong wordt beschermd tegen haaien.

 _____

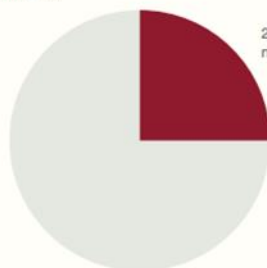
Gubbels, Netten & Verhoeven, 2017

We maken ons zorgen

En leerlingen hebben steeds minder leesplezier

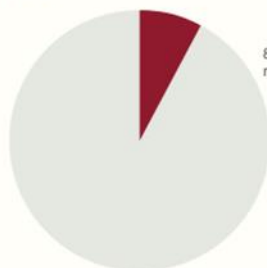
Ten opzichte van de ouders, geeft een lager percentage kinderen aan lezen leuk te vinden.

Kinderen

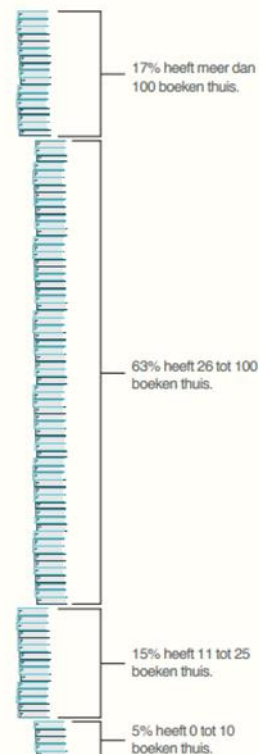

Kinderen vinden lezen **vaker niet leuk** dan hun ouders

Ouders

liefst 32% heeft **veel toegang** tot digitale informatieapparaten.

Selectie van bronnen

Sturen op Begrip: Effectief Leesonderwijs in Nederland

Rapportage aan de Vaste Zet Kamer Commissie voor Onderwijs, Cultuur en
Wetenschappen
November, 2021

Paul van den Broek
Anne Heijer
Christine Egin
Marjke van der Lende
Universiteit Leiden

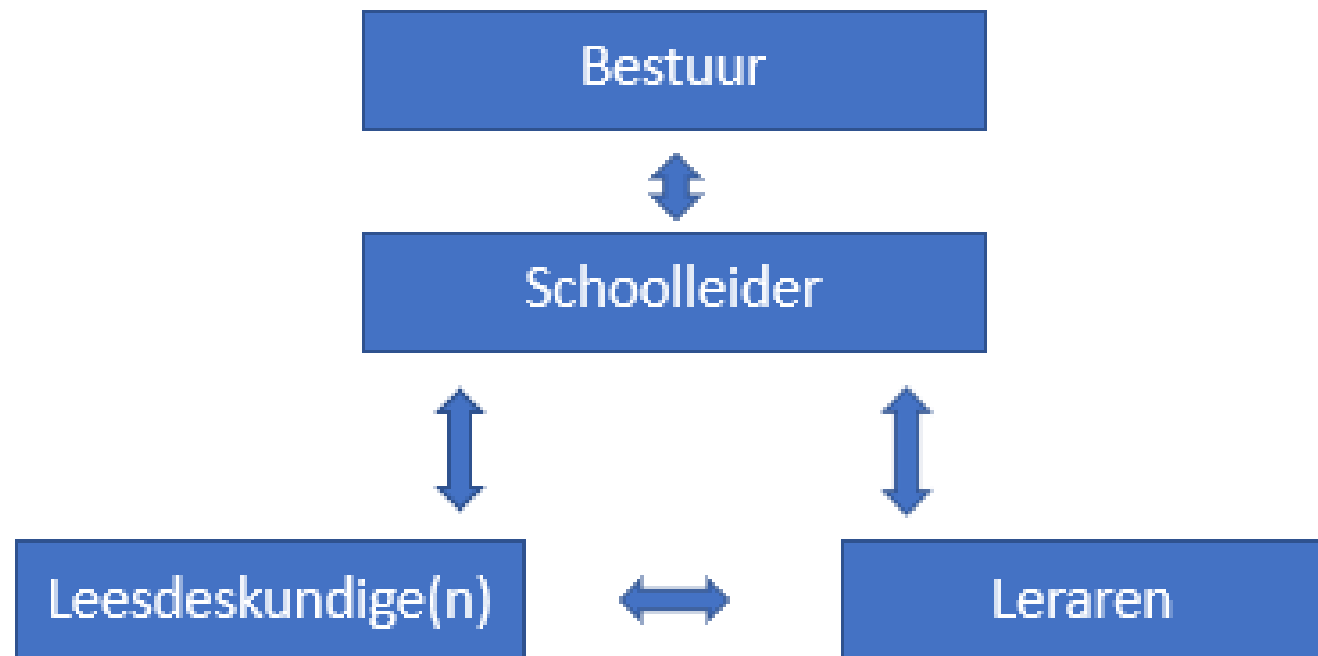
Referentienummer: U77/3000435

De vele kanten van leesbegrip

Literatuurstudie naar onderwijs in begrijpend lezen in opdracht van
het Nationaal Regulerend Onderwijsonderzoek en de Inspectie van het Onderwijs

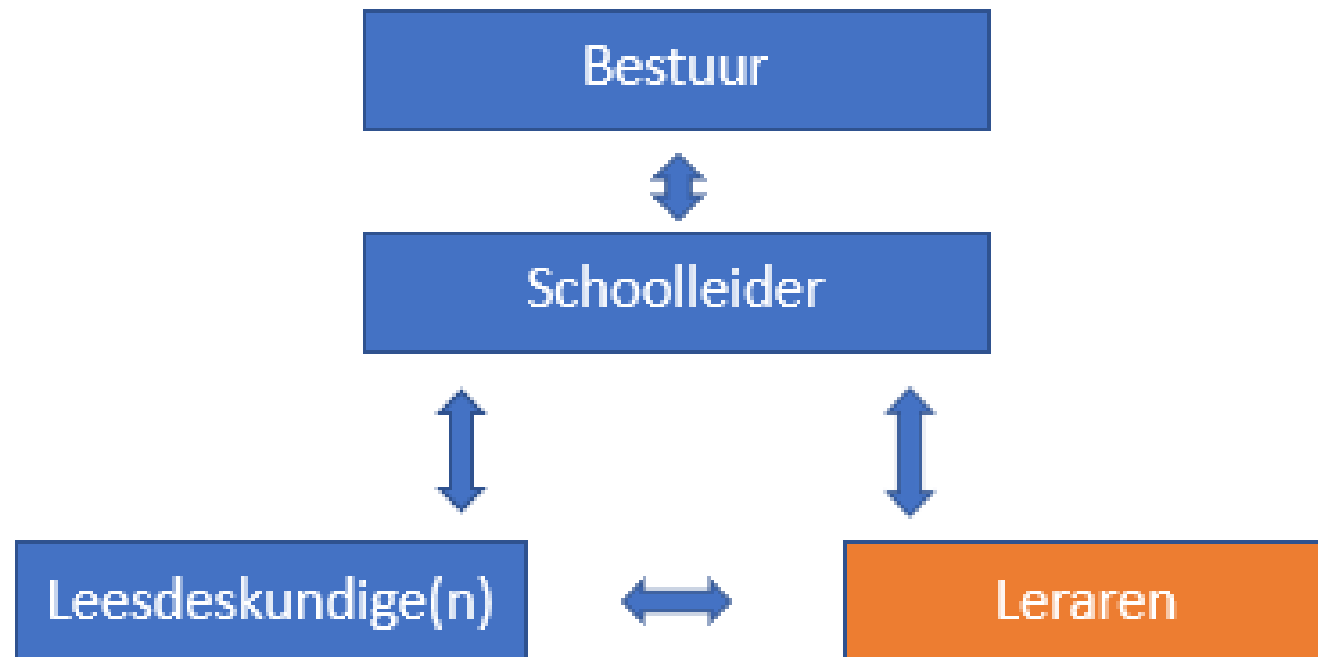
Dr. A.A.M. Houtveen
Prof. Dr. R.C.M. van Steenwijk
Dr. S. de la Rie

Kwaliteit
lever je
samen

Kwaliteit
lever je
samen

Leraren

Leraren

De kwaliteitskaart voor effectief leesonderwijs voor de leraar bestaat uit de volgende vier samenhangende bouwstenen:

1. Laat leerlingen een langere periode over hetzelfde kennisrijke brede thema lezen.
  - a. Geef de leerlingen een doel om te lezen.
2. Laat leerlingen gevarieerde teksten van goede kwaliteit lezen.
  - a. Motiveer leerlingen om te gaan lezen.
  - b. Leer leerlingen hoe ze begrip van een tekst kunnen monitoren, herstellen of kunnen versterken.
3. Laat leerlingen actief aan de slag gaan met teksten door erover te praten en te schrijven.
4. Verzamel gegevens over de leesontwikkeling en pas daar je onderwijs op aan.

1. Laat leerlingen een langere periode over hetzelfde kennisrijke brede thema lezen

- Geef leerlingen een doel om te lezen

Een eigen plek

- Waar en hoe wonen we?
- Hoe wordt een (duurzaam) huis gebouwd?
- Hoe zag een stad er vroeger uit en hoe nu?
- Verhuizen, migratie, vluchten

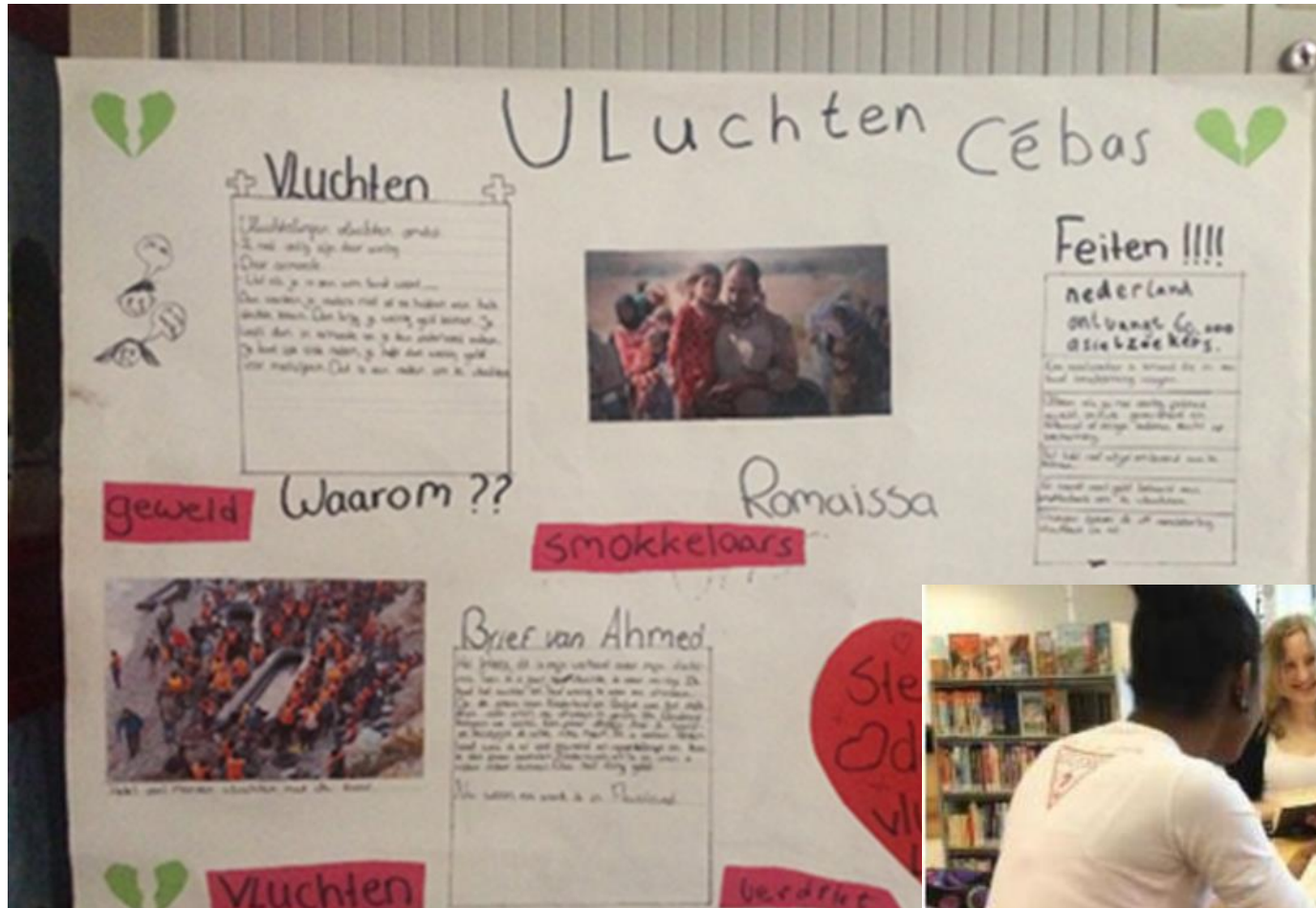

2. Laat leerlingen gevarieerde teksten van goede kwaliteit lezen

- Motiveer leerlingen om te lezen
- Leer leerlingen hoe ze begrip van een tekst kunnen monitoren, herstellen en kunnen versterken

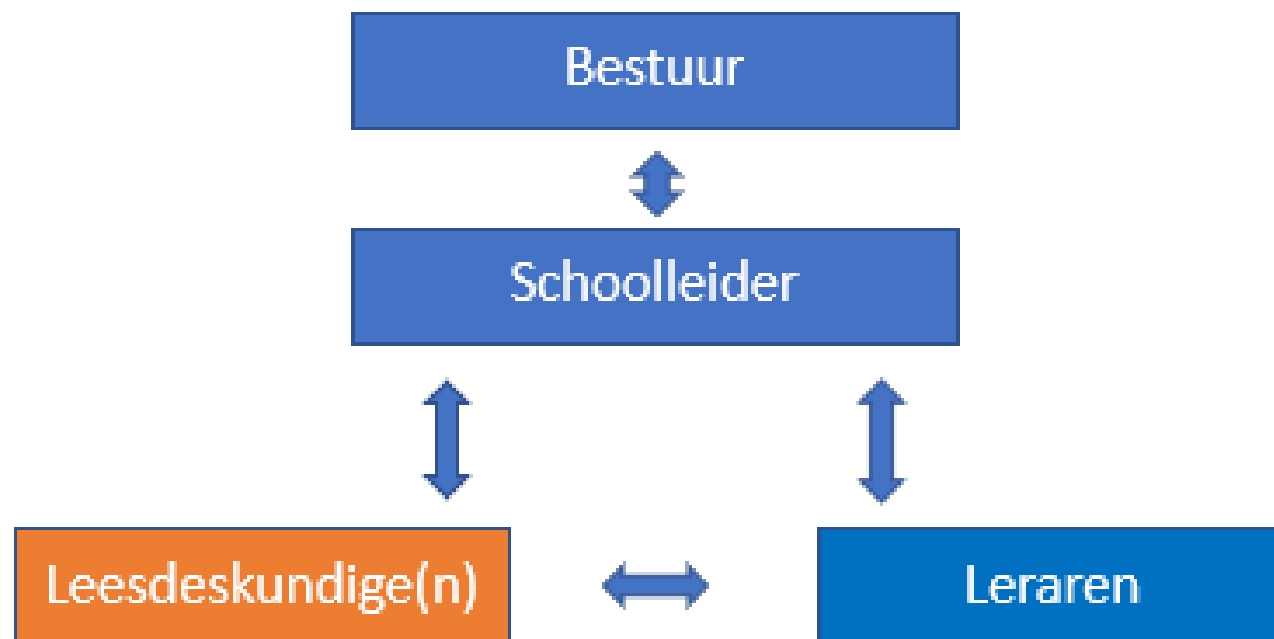
3. Laat leerlingen actief aan de slag gaan met teksten door erover te praten en te schrijven

4. Verzamel gegevens over de leesontwikkeling en pas daar je onderwijs op aan

Kwaliteit
lever je
samen

Leesdeskundige(n)

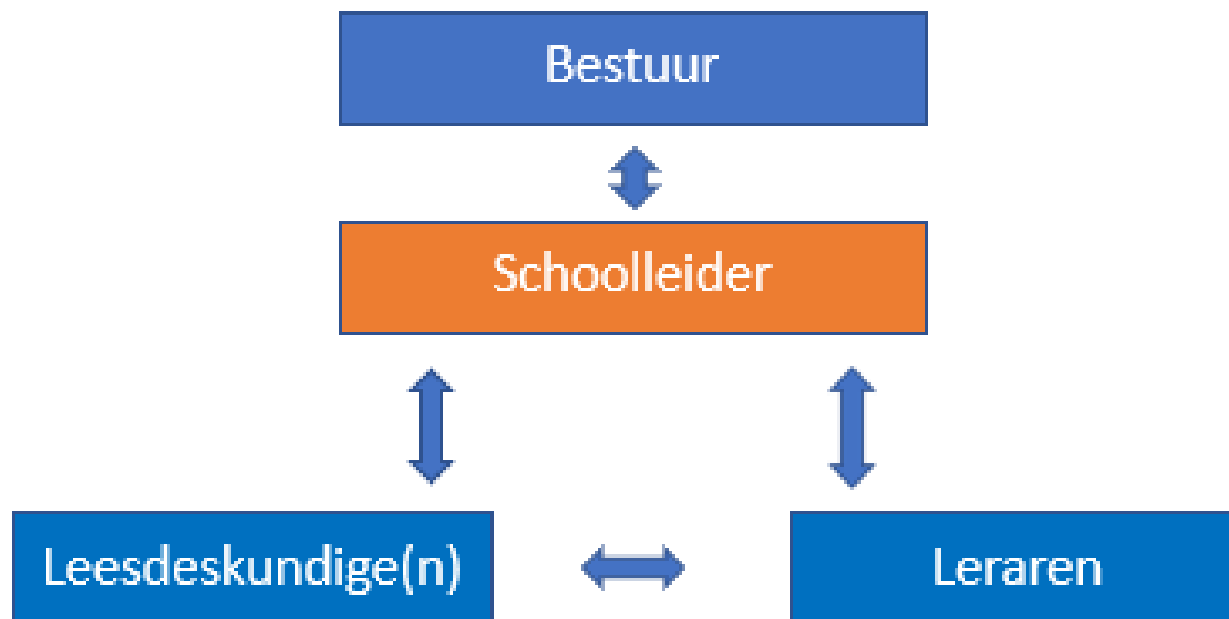

Leesdeskundige(n)

1. Formuleert met inbreng van het team samen met de schoolleider een schoolspecifiek leesbeleid.
2. Verzamelt de door de leerkracht opgehaalde gegevens over de leesontwikkeling van de leerlingen, het ped. did. handelen van de leerkracht en de leeromgeving.
3. De verzamelde gegevens worden geanalyseerd en besproken.
4. Begeleidt en coacht de leraren.
5. Is (samen met de bibliotheek) verantwoordelijk voor de leesomgeving en de leesactiviteiten op schoolniveau.
6. Betreft, samen met de leraren en de schoolleider ouders bij het leesonderwijs en de leesontwikkeling van hun kind(eren).

Kwaliteit
lever je
samen

Schoolleider

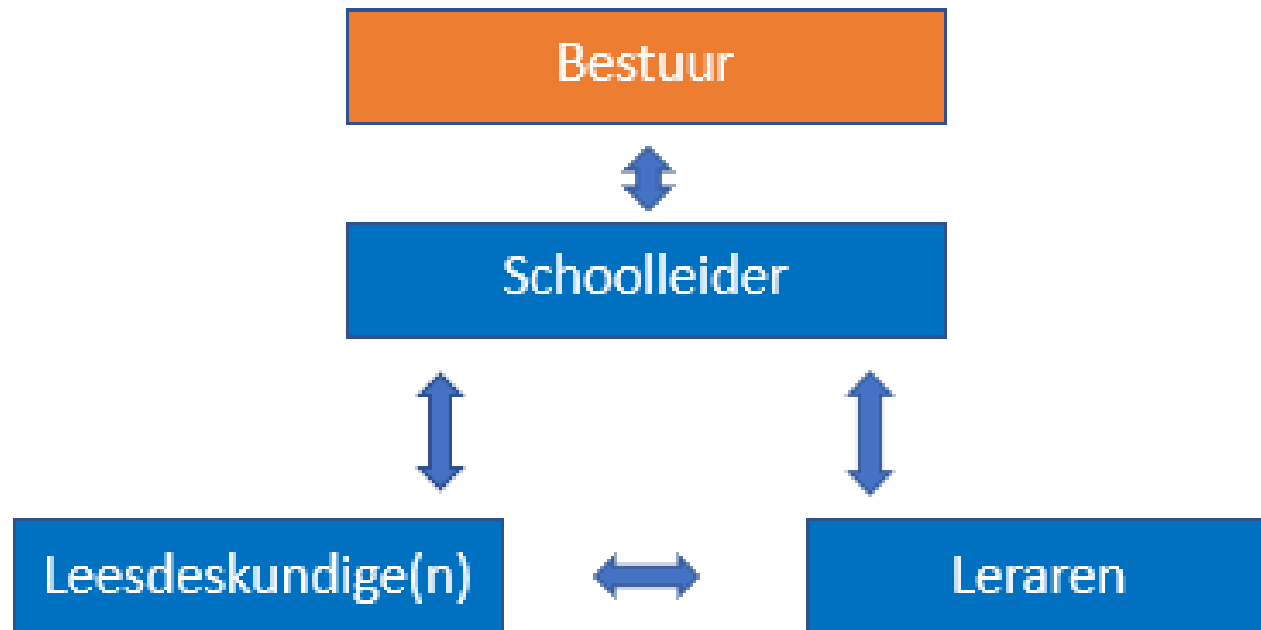

Schoolleider

1. Stelt effectief leesonderwijs als prioriteit (focust).
2. Is verantwoordelijk voor een schoolspecifiek leesbeleid.
3. Schept voorwaarden voor effectief leesonderwijs
4. Monitort de kwaliteitscyclus en gaat in gesprek met de leesdeskundige (en leraren) over de verzamelde gegevens, doelen en interventies en voorwaarden die nodig zijn.
5. Betrekt, samen met de leesdeskundige en leraren de ouders bij het leesonderwijs en de leesontwikkeling van hun kind(eren).

Kwaliteit
lever je
samen

Het Bestuur

Het bestuur

1. Prioriteert effectief leesonderwijs binnen de stichting / organisatie en formuleert ambities van de leesprestaties van de leerlingen.
2. Schept voorwaarden voor effectief leesonderwijs.
3. Gaat met schoolleiders in gesprek over:
  - Het schoolspecifieke leesbeleid
  - De kwaliteitscyclus
  - Een open professionele cultuur op de school
  - De ouderbetrokkenheid

